

ÎNCHEIERE

05 aprilie 2017

mun. Chişinău

Colegiul Civil, Comercial şi de Contencios Administrativ
al Curţii Supreme de Justiţie

În componenţa:

Preşedintele completului
Judecători

Ala Cobăneanu
Ion Druţă, Iuliana Oprea

soluţionând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Ministerul Afacerilor Interne, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ministerul Afacerilor Interne împotriva Societăţii Comerciale „DAAC-Auto” Societate cu Răspundere Limitată privind declararea nulităţii unor clauze contractuale şi reconvenţională înaintată Societatea Comercială „DAAC-Auto” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Ministerului Afacerilor Interne privind încasarea dobânzii de întârziere şi cheltuielile de judecată,

împotriva deciziei Curţii de Apel Chişinău din 01 noiembrie 2016,

constată:

La 09 iulie 2015, Ministerul Afacerilor Interne (în continuare MAI) s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva SC „DAAC-Auto” SRL, prin care a solicitat declararea nulităţii clauzei 3.2. din contractul de achiziţionare a bunurilor nr. 141 din 20 decembrie 2012 în partea în care ţine de suma de 99 000 Euro, echivalentul cărora la 08 iulie 2015 era de 2 264 823 lei, pornind de la cursul valutar de 20,877 lei pentru 1 Euro, declararea nulităţii clauzelor 3.4 şi poziţiilor din anexa nr. 2 (graficul ratelor de achitare) la contractul nr. 141 din 20 decembrie 2012, pentru lunile aprilie - decembrie 2015, precum şi obligarea pârâtului să restituie sumele băneşti achitate.

În motivarea acţiunii reclamantul a menţionat că, la 20 decembrie 2012 a încheiat cu pârâtul contractul de vânzare-cumpărare a 90 unităţi de transport (autoturisme de model Skoda Rapid Active). Acest acord a fost încheiat în urma unei licitaţii publice, în cadrul căreia pârâtului i-a fost adjudecat contractul de achiziţii a 90 autoturisme Skoda Rapid, având în vedere că acesta a oferit cel mai mic preţ. Suma câştigătoare indicată de pârât constituia 17 910 000 lei. Contractul a fost semnat şi supus executării.

Susţine reclamantul că în urma unui control financiar pentru perioada anilor 2012 - 2014 a constatat că MAI şi bugetul de stat, drept rezultat al încheierii acestui contract au fost prejudiciate financiar, deoarece la încheierea contractului au fost stabilite dobânzi financiare asupra sumei care reprezintă preţul contractului.

Afirmă că, la 30 martie 2015, s-a adresat pârâtului cu o propunere de a se convoca în vederea încheierii unui acord privind ajustarea sumei contractului de achiziţie încheiat la 20 decembrie 2012, însă pârâtul la 21 aprilie 2015 a expediat un

răspuns prin care și-a exprimat dezacordul cu inițiativa de inițiere a procedurii de modificare a valorii contractului. Alăturat acestui refuz, pârâtul a anexat două acte, din care unul reprezintă descifrarea formării prețului din ofertă.

Notează reclamantul că, în rezultatul prescripției inspecției financiare a Ministerului Finanțelor din 20 mai 2014, actului anexat la răspunsul din 21 aprilie 2015, precum și conducându-se de prevederile punctului 9.1 al Contractului de achiziționare a bunurilor din 20 decembrie 2012, conținutul documentației (ofertei de preț) de licitație prezentat de pârât pentru încheierea contractului, a solicitat repetat descifrarea componentelor care formează prețul pentru oferta din contractul de achiziționarea bunurilor nr. 141 din 20 decembrie 2012 pentru o unitate (autoturism), în rezultat pârâtul i-a expediat răspunsul din 15 iunie 2015, în care se indică faptul că pentru fiecare autoturism vândut pârâtul a stabilit un cost de finanțare în mărime de 1100 Euro.

Menționează că în condițiile documentației de licitație s-a prevăzut că acest contract de achiziții va prevedea achitarea prețului autoturismelor cu eșalonarea, în rate pe un termen de 3 ani. Corespunzător condițiile documentației de licitație nu au prevăzut că reclamantul împrumută sau este creditat de către pârât, iar ca urmare să suporte cheltuieli, inclusiv și dobânzi legate de finanțare.

Mai susține reclamantul că, a aflat despre includerea în costul automobilelor a sumelor de 1100 Euro cu titlu de dobânzi de creditare, doar din scrisoarea adresată în luna iunie 2015, în urma recepționării răspunsului de la pârât. În consecință, consideră ca fiind refuzată oferta în partea în care privește sumele dobânzilor de creditare în mărime de 1100 Euro pentru fiecare unitate de transport.

La 16 februarie 2016, SC „DAAC-Auto” SRL a înaintat acțiune reconvențională, prin care a solicitat încasarea de la MAI în beneficiul său a datoriei restante pe contractul de achiziție a bunurilor nr. 141 din 20 decembrie 2012 în sumă de 746 250 lei pentru lunile octombrie - decembrie 2015, încasarea de la MAI în beneficiul său a dobânzii de întârziere în sumă de 35411 lei precum și a taxei de stat în sumă de 23450 lei.

În susținerea cererii reconvenționale a invocat că, la 20 decembrie 2012 între MAI și SRL „DAAC-Auto” a fost încheiat contractul de achiziționare a bunurilor nr. 141 prin care SRL „DAAC- Auto” a livrat către MAI nouăzeci de automobile de model Skoda Rapid.

Contractul dat a fost semnat în urma desfășurării licitației publice nr. 12/00017, în strictă conformitate cu prevederile legislației în vigoare (inclusiv Legea privind achizițiile publice nr. 96 din 13 aprilie 2007).

Conform pct. 3.2. al contractului „suma totală a prezentului Contract se stabilește în lei moldovenești, și constituie 17 910 000, 00 (șaptesprezece milioane nouă sute zece mii lei, 00 bani) MD, fără TVA.

A mai invocat SRL „DAAC-Auto” că și-a executat pe deplin obligațiunile asumate prin livrarea automobilelor, conform actului final de predare - primire din 19 martie 2013 la Contractul nr. 141 din 20 decembrie 2012 semnat de MAI și Directorul DAAC Auto SRL.

Concretizează că faptul livrării corespunzătoare nu s-a contestat de către MAI iar potrivit pct. 3.4. al contractului, ultimul s-a obligat să achite pentru marfa livrată avans și restul sumei în tranșe lunare câte 248 750 lei conform anexei nr. 2 la Contractul nr. 141 din 20 decembrie 2012, însă la 10 februarie 2016 pârâtul nu și-a executat obligațiunea respectivă și a format o datorie de bază față de reclamant în

mărime de 746 250 lei, fapt confirmat și prin procesul - verbal de verificare din 31 decembrie 2015.

A menționat că a expediat MAI reclamațiile cu solicitarea achitării sumei restante, însă datoria acumulată nu a fost achitată și nu a expediat răspuns la reclamație.

Astfel, SRL „DAAC-Auto” în calitatea sa de vânzător de bună-credință a încercat prin toate metodele să soluționeze pe cale amiabilă divergențele apărute în urma neexecutării din partea MAI a obligațiilor sale, însă acestea au fost ignorate de către pârât.

SRL „DAAC-Auto” a invocat prevederile art. 8, 514, 585 și alin. (2) art. 619 din CC menționând că pârâtul urmează să-i achite o dobândă de întârziere de 9 % la rata de refinanțare a Băncii Naționale, care constituie 35 411 lei.

Afirmă că suma totală care include suma datorată și dobânda de întârziere la data depunerii acțiunii este de 781 661 lei.

Pe parcursul examinării pricinii, SRL „DAAC-Auto” a depus o cerere privind reducerea cuantumului acțiunii, indicând că la 31 martie 2016 MAI a achitat suma de 746 250 lei.

Cu referire la prevederile art. 56, 60, 97 CPC, reclamantul „DAAC Auto” SRL și-a modificat cerințele solicitând admiterea cererii reconvenționale cu emiterea unei hotărâri de încasarea de la MAI în beneficiul său a dobânzii de întârziere în sumă totală de 35411 lei pentru perioada 01 noiembrie 2015-10 februarie 2016 și taxa de stat în sumă de 23 450 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Buiucani din 07 aprilie 2016, a fost respinsă în parte ca tardivă iar în parte ca neîntemeiată acțiunea Ministerului Afacerilor Interne împotriva SC „DAAC-Auto” SRL, privind declararea nulității unor clauze contractuale și admisă integral acțiunea reconvențională a SC „DAAC-Auto” SRL împotriva Ministerului Afacerilor Interne, cu privire la încasarea dobânzii de întârziere și cheltuielile de judecată.

S-a încasat de la Ministerul Afacerilor Interne în contul SC „DAAC-Auto” SRL, suma de 35 411 lei cu titlu de dobândă de întârziere la executarea obligației pecuniare stabilite în contractul nr. 141 din 20 decembrie 2012, în perioada 01 noiembrie 2015 - 10 februarie 2016 precum și a sumei de 23 450 lei cu titlu de cheltuieli de judecare a pricinii legate cu achitarea taxei de stat.

La 29 aprilie 2016, Ministerul Afacerilor Interne a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Buiucani din 07 aprilie 2016, prin care a solicitat casarea hotărârii instanței de fond, cu adoptarea unei noi hotărâre de admitere a acțiunii de bază și respingere a celei reconvenționale.

În motivarea apelului a indicat că, prima instanță la adoptarea hotărârii nu a constatat și nu a elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii în fond, concluziile expuse în hotărâre sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, cât și au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept procedural.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 01 noiembrie 2016, s-a respins ca fiind neîntemeiat apelul declarat de către Ministerul Afacerilor Interne și s-a menținut hotărârea Judecătorei Buiucani din 07 aprilie 2016.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a conchis că motivele invocate de apelant nu și-au găsit reflectare de fapt în probele acumulate la materialele dosarului, argumentele formulate în cererea de apel sunt neîntemeiate. Totodată, instanța de apel a indicat că, prima instanță a dat o apreciere obiectivă și justă

probelor administrate, a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii și corect a aplicat normele de drept material și procedural și în consecință a adoptat o hotărâre legală și întemeiată.

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, Ministerul Afacerilor Interne a înaintat cerere de recurs, prin care solicită admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care prin care cerințele invocate în acțiune să fie admise integral iar cererea reconvențională înaintată de SC „DAAC - Auto” RSL să fie respinsă.

Instanța de recurs constată că, decizia instanței de apel din data de 01 noiembrie 2016 a fost expediată participanților la proces la 14.11.2016. Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, prin prisma art. 425 CPC, consideră recursul depus la data de 17.12.2017 în termen.

În conformitate cu art.439 alin.(2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acestuia.

În motivarea cererii de recurs, recurentul a reiterat argumentele de fapt expuse în cererea de apel și anume, neaplicarea normelor de drept material și procedural pertinente cauzei.

Examinând temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele pricinii civile, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele considerente.

Verificând motivele de casare invocate în cererea de recurs, Colegiul atestă că recurentul indică argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanțele au apreciat înscrisurile probatoare și au constatat circumstanțele cauzei.

Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

În speță, Colegiul menționează că, recursul în cauză conține obiecțiile de fapt și de drept, care deja au fost obiect de studiere și verificare de către instanțele ierarhic inferioare, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei, în modul în care este garantat de articolului 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de admitere a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, așa cum formal invocă recurentul și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Astfel, Colegiul constată că argumentele invocate de recurent nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acestea nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Potrivit prevederilor art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC RM cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței Curții Europene, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, pe când în recursul declarat de către Ministerul Afacerilor Interne asemenea aspecte nu se regăsesc.

Din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Ministerul Afacerilor Interne ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, 432, 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC al RM, completul Colegiul civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul declarat de către Ministerul Afacerilor Interne se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului

Ala Cobăneanu

Judecători

Ion Druță

Iuliana Oprea